

Socialdepartementet

Dnr S2022/02585

Yttrande över remiss - Inbjudan från Socialdepartementet att yttra sig över utredningen ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Sundbybergs stad har inbjudits att yttra sig avseende förslagen i utredningen *Ett utvidgat utreseförbud för barn* (Ds 2022:9). Kommunstyrelsen i Sundbyberg har remitterat ärendet vidare till social- och arbetsmarknadsnämnden för svar, å stadens vägnar, direkt till Socialdepartementet. Det förslag som bedöms ha en direkt påverkan på social- och arbetsmarknadsnämnden är förslaget om ett utvidgat utreseförbud inklusive förslag att socialnämnderna ska vara skyldiga att, utöver Polismyndigheten, även informera Migrationsverket efter beslut om utreseförbud. Yttrandet berör därför främst dessa områden.

Förslaget innebär ett utvidgat tillämpningsområde vilket medför att socialtjänsten behöver göra mer omfattande bedömningar. Detta skulle därmed ställa krav på social- och arbetsmarknadsnämnden i Sundbyberg att utbilda samtliga berörda handläggare i de nya bedömningskriterierna. Vid övervägande om beslut av utreseförbud enligt nuvarande lagstiftning har Socialstyrelsens meddelandeblad nr 4/2020 *Utreseförbud och barnäktenskapsbrott m.m. – Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet* varit vägledande. Om utreseförbudet utvidgas till att omfatta även andra typer av skadliga utlandsresor, vore det önskvärt att materialet utökades som ett stöd för socialtjänsten att erhålla den kompetens som krävs för att bedöma även sådana typer av risker.

Nämnden delar utredningens uppfattning att förslaget om det utvidgade reseförbudet skulle utgöra ett bra verktyg att skydda de barn som riskerar att utsättas för skadliga resor. I samtliga fall där LVU blir aktuellt för barn, ställs det höga krav på nämndens utredning att påvisa att det faktiskt föreligger påtaglig risk för barnets hälsa och utveckling. Detsamma gäller för beslut om utreseförbud där det måste finnas konkreta uppgifter till stöd för att barnet riskerar att föras utomlands i skadliga syften. Nämndens erfarenhet är att den oro eller uppgifter som kan finnas i ett ärende, inte alltid kan anses vara konkreta nog för att ligga till grund för ett utreseförbud. I de fall då inga konkreta uppgifter finns, föreligger också en risk att dessa typer av utlandsresor inte uppmärksammas i tid och att skyddet då uteblir. Här bedöms skolan ha en viktig roll i sin skyldighet att genast göra orosanmälan om det råder misstanke om att ett barn far illa eller riskerar att fara illa.

Gällande förslag om skyldigheten att meddela Migrationsverket om beslut om utreseförbud har nämnden haft erfarenhet av att det tidigare funnits svårigheter att komma i kontakt med rätt avdelning inom Polisen då kontaktvägar inte varit klargjorda. Så länge kontaktvägarna är klargjorda ser dock inte nämnden några hinder för att informera både Migrationsverket och Polismyndigheten omedelbart efter att beslut om utreseförbud har fattats.

Nämnden har vidare erfarit fall där polisen underrättats om utreseförbud för barn utan svenskt medborgarskap och att beskedet då varit att det saknas möjlighet att göra registrering av beslutet i passregistret. Om beslut om utreseförbud kan upprätthållas

genom en registrering i efterlysningsregistret, även för personer som saknar svenskt medborgarskap eller personnummer, anser nämnden det vara positivt.

Å Sundbybergs stads vägnar

A handwritten signature in blue ink, reading "Marie Lundman Völker".

Marie Lundman Völker (S)
Social- och arbetsmarknadsnämndens ordförande

§ 58

Dnr: SAN-0086/2022

Yttrande över remiss - Inbjudan från Socialdepartementet att yttra sig över utredningen ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Beslutsunderlag

- Remiss - Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)
- Kommunstyrelsens remiss den 30 maj 2022
- Förslag till yttrande den 25 augusti 2022
- Sektor för välfärd och omsorgs skrivelse den 25 augusti 2022

Sammanfattning

För att bekämpa hedersrelaterat våld och förtyck har nya regler införts om utreseförbud och tillfälligt utreseförbud i LVU genom beslut i riksdagen den 27 maj 2020. Syftet med utreseförbudet är att skydda barn från att föras utomlands i syfte att ingå tvångsäktenskap eller könsstympas. En utredning tillsattes 2021 med uppdrag att utreda om det finns behov av ett utvidgat utreseförbud för barn och i sådana fall ta ställning till hur ett utvidgat tillämpningsområde bör se ut. Uppdraget har också omfattat att ta ställning till vissa frågor avseende hur ett utreseförbud kan upprätthållas effektivt.

Utredningen föreslår sammanfattningsvis att tillämpningsområdet för utreseförbudet ska utvidgas. Dessutom föreslår utredningen olika åtgärder för att beslutade utreseförbud ska kunna upprätthållas effektivt. Vidare föreslås att straffansvaret för egenmäktighet med barn ska utvidgas.

Det förslag som bedöms ha en direkt påverkan på nämndens arbete är förslaget om ett utvidgat utreseförbud inklusive förslag att socialnämnderna ska vara skyldiga att, förutom Polismyndigheten, även informera Migrationsverket efter beslut om utreseförbud.

Förslaget innebär ett utvidgat tillämpningsområde vilket medför att socialtjänsten skulle behöva göra mer omfattande bedömningar vilket ställer krav på nya rutiner samt utbildning för samtliga berörda handläggare.

Social- och arbetsmarknadsnämndens överläggning

Under överläggningen yttrar sig Morgan Lindqvist (M).

Social- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Förslag till yttrande den 25 augusti 2022 godkänns som social- och arbetsmarknadsnämndens svar på remissen Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9).

